

ADRESA: 090 03 LADOMIROVA 104, OKR. S V I D N I K

Ladomirova 20.3.1996

ÚVODNÉ PREHLASENIE HOVORCU - CHARTY RUTHENUM 2 000

RUSÍNI - malý stredoevropský národ z tisícročnou históriou zdieľa podobný trpký osud, ako vo svetových médiach, politických a intelektuálnych kruhoch morálne, ale i politicky a ekonomicky podporovaní Tibeťania, Kurdovia či Palestinci. Z hľadiska používaných foriem, metód a prostriedkov ochrany národnej, náboženskej a ľudskej identity sú naturelu nášho etnika najpodobnejší a najsympatickejší Tibeťania. Vieme sa hlboko vcítiť a bolestne vnímať ich veľmi ťažký osud. Aj nás na území Poľska tzv. "akciou Wisla" r.1947 "rozprášili" na všetky svetové strany a zrovnali so zemou nielen naše domy ale aj chrámy a cintoriny. Rusíni Slovenska boli "použití" na osídlenie Sudet, asi 13.000 bolo oklamáných a obetovaných na výmenu za tzv. Volinských Čechov z Ukrajiny, ...

RUSÍNI ako národ, ktorého hrdým plodom je Andy Warhol skvelý predstaviteľ pop-artu, zaniká. "Môj národ zomiera!" Tak sa na začiatku 90. rokov verejne vyjadril svjaččenik /farár/ jednej z dvoch našich cirkví. Na Slovensku sme poslednými živými nositeľmi odkazu sv. Cyrila a Metoda i staroslovanského jazyka. Vyše 1 000 rokov z pokolenia na pokolenie odovzdávali naši predkovia jazyk, kultúrne a náboženské tradície svojim potomkom v krásnych ale pre dôstojný život veľmi ťažkých podmienkach beskydských Karpát. Bude po roku 2 000 komu odovzdať tieto jedinečné hodnoty nášho národného dedičstva?

Slovákov na konci 14. storočia okolitý svet identifikoval ako Sclavus, Slovieni. Nás okolité národy už nazývali Rutenus, Rusyenin a v latinsko-poľskom slovníku z roku 1564 už ako Rusíni. Žiaľ nielen štáty, ale aj národy zanikajú. Je to prirodzená vlastnosť vývoja ľudskej civilizácie. No zo scény sa da odísť s pokornou huževnatosťou a hrdosťou nám vlastnou, ale aj ako dôsledok ustrachanej zľabelosti.

RUSÍNI - jedno z tabu komunistického obdobia Československa, aj dnes je vytlačané mimo mediálny priestor, a tým aj poznávací záujem občanov Slovenska, Evropy i celého sveta. Po ponovembrovom odmäku /r.1990-94/ v roku 1995 hudecovsko-slavkovsko-slotovská klika takmer absolútne zmrazila všetko pozitívne uplynulých rokov. Slova a činy štátnej administratívy sa diametrálne rozchádzajú. Podpis a ratifikácia Rámcového dohovoru o ochrane národnostných menšín a naša realita sú dôkazom cynického až ignorantského postoja vládnych úradníkov. Agresívny nacionalizmus niektorých slovenských politikov dúfajme že dosiahol svoj vrchol prijatím zákona o štátnom jazyku. Rusíni Slovenska pri každej novej príležitosti daklarujú občiansku lojalitu k SR. Stupeň nášho "stotožnenia" vyjadruje aj skutočnosť, že zhruba 85-90% Rusínov si pri sčítaní obyvateľov uviedlo národnosť Slovensku.

Žiaľ, dnes na Slovensku, pre občanov rusínskeho etnika obývajúcего pohraničie s Poľskom a Ukrajinou od rieky Poprad po Uh, sa vytvára veľmi nepriaznivá klíma. Poľnohospodárstvo je na kolenách.

Tak ako do II. svetovej vojny naši dedovia a rodičia, dnes my a naše deti masovo sme nútení odchádzať za prácou do zahraničia. Aj preto cieľom Charty Ruthenum 2 000 je založenie politickej strany na etnickom princípe RUSÍNSKA OBČIANSKA STRANA AKTÍVNYCH /ROSA/, ktorá by sa snažila o vstup do parlamentu občanov rusínskej národnosti. Obhajovať hospodárske, sociálne a ekologické záujmy a potreby Rusínov Slovenska. Aktívne presadzovať občianske práva Rusínov Slovenska v súlade s Ústavou a zákonní SR. My, Rusíni, sme boli a chceme byť aktívnymi spolutvorcami materiálneho a duchovného bohatstva svojho slovenského domova. Od politikov štátotvorného národa len žiadame reálne dodržiavanie často slovné deklarovaného tzv. evropského štandardu pravidiel správania sa pri ochrane práv osôb patriacich k rusínskej národnostnej menšine, aby občan SR sa mohol bez strachu o svoje pracovné miesto v štátnom úrade prihlásiť k rusínskej národnosti. Slovensko je náš domov. Slovenský jazyk považujeme za náš druhý materinský jazyk.

Vyzývame a prosíme o morálnu, politickú ale aj ekonomickú a finančnú pomoc našu inteligenciu a podnikateľov odchovaných v slovenských Karpatoch rusínskym /rusnackým/ materinským jazykom, kultúrnymi a náboženskými tradíciami našich rodičov a prarodičov. Žiadame ich, bez ohľadu nato, či žijú v Bratislave, Žiline, Komárne v Košiciach, alebo v USA, Kanade, Austrálii, v Čechách či hoci kde inde po celej Zemi, aby namiesto platonického vzťahu ku svojmu, čo najaktívnejšie nám pomohli prežiť. Aby tak ako oni, sme nemuseli aj my, resp. naše deti a vnúci opustiť naše hlboké a prekrásne Karpaty. Aby aj po roku 2 000 v našich skoro 300 obciach Slovenska ešte dlho žil na svojej zemi náš materinský jazyk a jedinečné kultúrne a religijné bohatstvo našich predkov.

Právo na slobodu prejavu a rovnosť možností uplatnenia sa je na Slovensku už len iluzórna. Verejne prejavíť názory odlišné od oficiálne prezentovaných je proti "zdravému rozumu" a pudu sebazachovy. My, Rusíni, nemáme prístup k médiám ani len na regionálnej úrovni. Antirusínske tzv. rusínsko-ukrajinské vysielanie pokračuje vo svojej ešte Stalinom vytýčenej linii násilnej jazykovej a kultúrnej ukrajinizácie východného Slovenska. Nie je záujem ústrednej politickej a štátnej moci o konštruktívny dialog s Rusínmi. Na naše sťažnosti sa neodpoveda, resp. odpovede sú jalové až ignorantske.

Napriek našej maximálne možnej trpezlivosti a pokore, vzhľadom k silnému pocitu spolupatričnosti so slovenským etnikom, dlho sme veľmi slušne prosili, "nežalovali sa" v Rade Evropy, čakali sme porozumenie a pomoc od svojich štátnych i ústavných činiteľov SR, nedočkali sme sa.

Preto sa "Charta Ruthenum 2 000" ústami svojho hovorcu obracia k Jeho Exelenciam - zástupcom hlav štátov sveta na Slovensku. Prosíme o pomoc! Vaším prostredníctvom chceme osloviť, poprosiť o podporu a pomoc evropské a svetové politické, intelektuálne ale i hospodárske kruhy, no predovšetkým a hlavne média sveta.

Nadejame sa i duchovnej podpory Hospoda Boha nášho Isusa Christa a Cerkvi christovej. Okrem ideí vyjadrenej v záhlavi je našou nosnou myšlienkou: "Nedáme sa zastrašiť, nenecháme sa odradiť - pokorným bude patriť svet!"

Ako hovorca - Charty Ruthenum 2 000 - až do vzniku politického subjektu, alebo zmeny momentálne strach a existencnú neistotu vyvolávajúcej prítomnosti, budem vystupovať sam. Z uvedeného dôvodu mena členov resp. signatárov charty nebudu zverejňované.

POMÔŽTE RUSÍNOM - NÁRODU ANDYHO WARHOLA!

Ing. K o s ť Michal
starosta obce Ladomirova
najväčšej, pôvodne rusínskej obce okresu

